

VERSLAG

Vergadering
Gezamenlijke commissies
31 oktober 2018 in de raadzaal

Index verslag vergadering gezamenlijk commissies 31 oktober 2018

Algemeen

1.	Vaststellen agenda	3
2.	RIB 2018-41 Fonds tekortgemeenten 14 september 2018 Verordeningen lokale belastingen	3
3.	Programmabegroting 2019 – eerste termijn en tweede termijn	5
4.	Besloten vergadering	-

Gezamenlijke commissies

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: H.R. Jaarsma (voor schorsing) en mw. B. Verweij (na schorsing)

Griffier: P.M.H. van Ruitenbeek.

Fracties:

Hart voor Hilversum: H.P. Blok, mw. M. Boumadkar-Boukhriss, M. Eerenberg en J. Slingerland;

D66: M.J. den Boer, mw. A.A.S. den Daas, J.E.M.G. Göbbels, R. Schuurmans en mw. M.J. van Vliet;

VVD: mw. D. van Daalen, H. Fennema, mw. H. van de Linde, R. Verkuijlen, M.F. Vogel en T. Westerneng;

GroenLinks: F.R. Kool, mw. M.H.A. Remmers en J. van Waarden;

CDA: mw. J. van Dijk, E.J. Kruijswijk Jansen, G.J. Postma, N.G.T. van Voorden en A. Yorulmaz;

ChristenUnie: W. Poutsma en mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt;

PvdA: mw. F.F. van Drooge, mw. J. Kalk, J. Lahaise en J. Oude Elferink;

SP: G. Dunker, P.H.J.R. van Rooden, mw. R. Timmer en mw. B. Verweij;

Leefbaar Hilversum: B.F. Bus en mw. M.G. Kooloos.

College: M.W. Jaeger, J. Kastje, mw. A. Pelsink, A.R.C. Scheepers, A.F.G.J. Voorink, mw.

K.J. Walters-Vos en mw. A.J. Wolthers, wethouders en de heer P.I. Broertjes, burgemeester

1. Vaststellen agenda (0.3)

De **voorzitter** (H.R. Jaarsma) opent de vergadering en heet allen welkom. Hij doet het voorstel van orde de bijdragen in eerste termijn te beperken tot tien minuten.

Aldus wordt besloten en de agenda wordt vervolgens ongewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter** deelt mee dat de toegezonden extra stukken ter informatie zijn en geen deel zijn van de behandeling van de begroting en bijlagen; het gaat om:

- raadsvoorstel 'Ontmoeting in de wijken';
- tussenrapportage 2
- rapportage 213a-onderzoek naar de financiële positie van Hilversum in vergelijking met andere gemeenten;
- notitie 'Een soepele overgang van kind naar volwassene van 18- naar 18+'.

2. RIB 2018-41 Fonds tekortgemeenten 14 september 2018 (0.7)

De **PvdA**:

- wil inzicht in de integratie-uitkering, de besteding daarvan en kosten en baten van jeugdzorg en Wmo, waardoor de raad zich een beter oordeel kan vormen over de Begroting 2019 en latere jaren en betere kaders kan stellen;
- wil weten welk deel van de gelden naar geïndiceerde zorg gaat en voor dekking van andere kosten wordt gebruikt;
- heeft niet gekregen wat is gevraagd, wat wel is toegezegd;
- vraagt waarom zo moeilijk wordt gedaan over het geven van deze informatie.

Wethouder **Walters-Vos**:

- meent heel veel informatie aan de raad te hebben gestuurd om een beeld van de Begroting 2019 te kunnen krijgen;
- heeft verschillende keren overlegd met de PvdA over wat zij wil hebben; vandaag is weer een staatje opgestuurd; de **PvdA** heeft nog geen inzicht in kosten, baten en de decentralisatie-uitkering van het Rijk; wat beschikbaar is gaat slechts om totaaluitgaven; zij wil weten of de integratie-uitkering is besteed aan waarvoor die voor bestemd was;

- vermeldt dat de achtergrondinformatie wel degelijk uitgaven voor rolstoelen, maatwerk en andere posten bevat; de lasten zijn heel goed weergegeven; dat staatje is ook de basis voor de begroting (bijlage 2) voor 2019; de **PvdA** constateert dat de staatjes van regio en gemeente niet overeenkomen;
- heeft overlegd met de regio over welke voorzieningen erbij moeten en heeft aangegeven dat er een minimum- en maximumbedrag is; niet alle onderhanden werk was bij de regio goed meegenomen; er is inzicht gegeven in wat de regio raamt en wat de gemeente nodig vindt;
- heeft veel stukken aangeleverd ten behoeve van inzicht, wat volgens de PvdA nog niet genoeg is; daarom stelt zij een informatiesessie voor waarin wordt ingegaan op de financiën (T18/130).

De **PvdA**:

- wil weten aan welke posten € 14 miljoen is besteed in 2018 en dat is volgens de fractie niet duidelijk.

GroenLinks:

- heeft noch inhoudelijk noch financieel grip op de Wmo;
- wil ingaan op de suggestie van de wethouder om een informatiebijeenkomst te houden.

De **SP**:

- vindt het beleidsuitgangspunt belangrijk dat geld voor zorg ook naar zorg gaat;
- wil weten hoeveel geld er binnenkomt en eruit gaat;
- vraagt of bewust te weinig wordt begroot wat niet transparant aan de raad is verteld, wat dus niet goed te toetsen is.

De **ChristenUnie**:

- heeft steeds geen goed zicht op cijfers, zodat de kaderstellende en controlerende rol door de raad niet goed uit te oefenen is.

De **VVD**:

- mist inderdaad inzicht en overzicht;
- is verrast dat er in 2016 en 2017 minder geld is uitgegeven dan van het Rijk is ontvangen;
- vraagt waarom in 2017 de zorgkosten zijn gestegen;
- is benieuwd of in 2019 opnieuw als in 2018 sprake is van een tegenvaller;
- wil een vergelijkbare opbouw van dezelfde posten in diverse jaren, zodat zaken beter vergelijkbaar zijn;
- wil weten of de gemeente uitgeeft wat zij van het Rijk krijgt of meer; als dat gebeurt moet dat een keuze van de raad zijn.

Leefbaar Hilversum:

- wijst erop dat in de vorige collegeperiode de SP in het college zat, zodat de SP-fractie vragen aan haar eigen wethouder had kunnen stellen; de **PvdA** benadrukt dat het college cijfers transparant moet maken.

Wethouder **Walters-Vos**:

- heeft in het raadsvoorstel toegelicht hoe is omgegaan met de algemene uitkering; die uitkering is in 2015 en 2016 als startpunt genomen en daarop heeft de gemeente een plus gezet;
- vermeldt dat in het nieuwe financieel beleid is vermeld hoe met de algemene uitkering wordt omgegaan; dat algemeen beleid is door de raad aangenomen;
- merkt op dat het college een begroting heeft gemaakt naar aanleiding van wat er nodig is en er dus halverwege het jaar zonder noodzaak geen geld wordt bijgeplust;
- vult aan dat aanvullend rijksgeld voor de komende jaren ook voor die jaren is bijgeplust;
- legt uit dat in 2017 een tekort ontstond en aanvullende rijksmiddelen voor dat jaar niet zijn bijgeplust, wat een vreemd effect te zien gaf; de **PvdA** begrijpt de informatie niet omdat

tabellen onderling niet congruent zijn; zij wil daarom voor het vaststellen van de begroting een nadere uitleg hebben;

- heeft een open begroting voor 2019 voorgelegd; al het uitkeringsgeld voor 2019 en de jaren daarna is begroot; de PvdA vroeg naar het verleden;
- legt uit dat personeelskosten door een tussentijdse BBV-wijziging niet meer bij Wmo-kosten opgeplust mogen worden.

De SP:

- stelt voor de motie over toezicht op de Wmo nog eens aan de raad aan te bieden; wethouder **Walters-Vos** reageert dat die motie gaat over toezicht op de uitvoering.

De PvdA:

- handhaaft haar wens om een helder Wmo-staatje aangeleverd te krijgen, aan welke wens de meeste gemeenten kunnen tegemoetkomen.

De voorzitter:

- constateert een raadsbrede wens is voor inzicht in de wijze waarop de gemeente het onderwerp begroot en wat zij aan diverse onderdelen uitgeeft;
- vraagt de PvdA en de SP aan te geven wat voorafgaande aan de informatiesessie aan informatie nodig is;
- wijst erop dat heel veel gemeenten met hetzelfde probleem worstelen.

3. Programmabegroting 2019 (0.39)

Hart voor Hilversum:

- wil regelmatig op de hoogte gehouden worden van de vorderingen van het plan Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken van Hilversum;
- stemt in met het beleidsvoornemen om de parkeervergunning voor de eerste auto de helft goedkoper te maken, evenals met het verlagen van de markttarieven, het aanblijven van buurtsportcoaches in alle wijken, plannen voor duizend woningen voor een- en tweepersoonshuishoudens, extra handhavers in de wijken; de aanpak van illegale woningsplitsing door de inzet van een extra inspecteur op bouw- en woningtoezicht en de reservering van gelden voor herbouw van buurthuis van De Lelie;
- is tevreden over de stabiele woonlasten voor het komende jaar, ruim onder het inflatiepercentage;
- is tevreden over het ontwikkelen van aanvullende indicatoren naast de wettelijk voorgeschreven indicatoren; de werkelijkheid kennen behoeft ook andere onderzoeksmethoden; de fractie wil aanvullende indicatoren aanleveren of bestaande indicatoren aanpassen;
- ziet in dat er financieel ongewisse tijden komen, waardoor prudent begroten onvermijdelijk en noodzakelijk is;
- wijst op waarschuwingen van Deloitte over de financiële positie van de gemeente over de ongunstige reservepositie ten opzichte van 2014, terwijl het vermogen vanaf 2012 met 22% is toegenomen en de hoge externe financiering die met 67% ten opzichte van de vaste activa hoog is;
- ziet net als Deloitte noodzaak voor sluitende begrotingen, een stijgende reservepositie, een lagere leningdruk en een lager renterisico;
- wil bij de tussentijdse rapportage in april alle effecten van het vandaag besprokene, de septembercirculaire en begrotingswijzigingen doornemen in een commissievergadering en raadsvergadering;
- ziet dan ook een voorlopige inventarisatie van bezuinigingen en verbeteringsmaatregelen voor de gemeentelijke schuldpositie tegemoet;
- vraagt aandacht voor een hoogwaardig personeelsbeleid en is het eens met € 2,5 miljoen voor het personeelsbestand;
- vraagt een commissiebehandeling aan over personeelsbestand;

- is het eens met de aflopende subsidie voor Hilversum Citymarketing, omdat de stichting zal gaan zorgen voor eigen inkomsten;
- vindt een fietskelder onder het Stationsplein heel belangrijk en stelt voor om die naar voren te trekken als quick fix en eerste deel van de plannen.

Het CDA:

- mist hier en daar concreetheid in de begroting en verbinding tussen actie, resultaat en ingezette middelen; de vraag is of plannen in concrete actie zijn vertaald en of middelen daarbij passen;
- is geschrokken van het aangekondigde tekort van € 4 miljoen en de tegenvallende septembercirculaire; vraagt wat dat tekort betekent voor het beleid en de Begroting 2019;
- ziet deels een verontrustend beeld uit de rapportage van Deloitte en vraagt of een stijgende reservepositie nodig is om investeringsopgaven waar te kunnen maken; een tekort op de begroting kan de gemeente daarbij volgens de fractie niet hebben;
- vraagt aandacht voor de verdeling van de duizend woningen tussen woningen voor jong en oud en nieuwe woonvormen (Knarrenhof);
- ziet graag verlaging van de grafkosten en vraagt of het college daartoe bereid is;
- verbaast het dat er geen middelen zijn gereserveerd om van de Kerkbrink een cultuurplein te maken;
- heeft geen antwoord gehad op de vraag over het ingerekende bedrag voor verkeersveiligheid en wil die vraag nu beantwoord zien;
- informeert hoe de raad wordt betrokken bij het energietransitieplan en wanneer daarover van gedachten te wisselen is;
- ziet veel heil in duurzaamheidsleningen en informeert naar het beleid als de fondsen daarvoor halverwege 2019 op raken;
- vraagt of het college structureel geld heeft begroot voor het bestrijden van eenzaamheid;
- heeft behoefte aan een integrale visie van het college op vrijwilligers en vrijwilligersbeleid en vraagt of het college bereid is die samen met de raad op te stellen;
- mist in het economisch beleid het MKB en het stimuleren daarvan om in Hilversum nieuwe bedrijvigheid te starten en of daarvoor budget beschikbaar is;
- maakt zich zorgen over de besparing op de kosten van arbeidsparticipatie, temeer omdat meer mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt naar werk geholpen moeten worden;
- betreurt het dat een vergelijking van overheadkosten nu nog niet beschikbaar is en pas in het najaar komt;
- is benieuwd of digitaal werken zal leiden tot kostenbesparing en vraagt of het college de gegevens daarover met de raad wil delen.

D66:

- hecht aan de wettelijk verplichte prestatieafspraken omtrent wonen en vraagt waarom het aantal huurwoningen onder de norm is gezakt;
- vindt het nodig te letten op prestatieafspraken met woningcorporaties en vraagt of sancties zijn overwogen omdat prestatieafspraken niet zijn nagekomen;
- ziet veel kansen voor woningen boven winkels en vraagt of de wethouder daarmee actief aan de slag gaat;
- informeert naar een oplossing voor de geluidsproblemen vanaf de A27 voor de West-Indische buurt;
- vraagt wanneer het college de knelpunten op het gebied van verkeer ter hand neemt en of er geld voor is;
- vraagt of de vernieuwing van de toplaag op de Buitenring binnen de bestaande fondsen op te lossen is;
- wil een stand van zaken van operatie Steenbreek weten;
- vraagt aandacht voor M 17-82 en vraagt wanneer extra bomen op de Markt worden bijgeplant;
- pleit voor een Dudokzuil bij Markt en Groest;
- vraagt om een voorstel voor het versterken van de warenmarkt;

- lijkt er een kans aanwezig om nog niet aangesloten bedrijventerreinen op glasvezelkabel aan te sluiten en vraagt om een toezegging om na te gaan welke wijken en terreinen daarvoor in aanmerking komen;
- wil weten waarom wordt gepleit voor onderzoeken en uitbreiden van cameratoezicht; cameratoezicht wordt namelijk regelmatig geëvalueerd en de burgemeester heeft de mogelijkheid om dit middel waar nodig tijdelijk in te zetten;
- ziet de onderdelen van 'Leve de buurt' niet terug in de begroting en vraagt of er € 100.000,- in de begroting zit voor buurtinitiatieven;
- vindt het fragmentarisch in de begroting behandelen van mantelzorg en mantelzorgondersteuning zorgelijk; meer ontzorgen, respijtzorg in de buurt en aandacht voor de jonge mantelzorger zijn volgens de fractie nodig;
- ziet wel inschattingen over het aantal mantelzorgers in Hilversum (volgens Mezzo 19.000, waarvan 1.900 zwaarbelast); een integrale visie en actieplan zijn hard nodig in 2019 en D66 vraagt daarvan werk te maken in 2019;
- constateert een aantal verbeteringen, maar nog geen echt prudente begroting; een actueel beeld van de bestedingen in het sociaal beleid is verwerkt in de begroting; de fractie wil het komend jaar in gesprek over ontwikkelingen, zeker met een blik op de financiële kant; daartoe moet het college helderheid scheppen, zoals over de BUIG, waarvoor tweemaal een bezuiniging van € 1 miljoen is ingeboekt; de **SP** ziet daarom graag een verbetervoorstel; **D66** wil daarover meedenken;
- oordeelt dat het beleid ruim prudent is, maar beter kan;
- ziet nergens in de begroting nieuw voor oud beleid, waardoor een royaal meerjarig overschot verdwijnt;
- wil ook een link leggen tussen doelen, activiteiten en geld; het is echter niet mogelijk om per activiteit een financieel plaatje te bepalen; dat wil D66 volgend jaar wel;
- ziet geen inzicht in wat activiteiten de inwoners gaat opleveren;
- mist nog een aantal indicatoren, waaronder kwalitatieve; daarover kan het college met de commissie het gesprek aangaan;
- is van mening dat het college met betrekking tot de wijziging van de bekostigingssystematiek van de riolering een verkeerde weg bewandelt, eerst moet de raad daarover besluiten en kaders stellen; D66 ontvangt daarom graag voor de begrotingsbehandeling een meerjarige doorrekening van de mogelijke gevolgen op GRP-niveau en de risico's die met een vrijval gepaard gaan.

De PvdA:

- vraagt wat het college zal doen om het ontstane tekort binnen de perken te houden en verwacht nog wijzigingen in de begrotingen naar aanleiding van de vorige week gehoorde bevindingen;
- vraagt of er nog iets af te dingen op citymarketing en het Stationsgebied;
- denkt dat er bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid nog een tandje bij kan;
- vraagt in het eerste kwartaal van 2019 om met een voorstel voor extra duurzaamheidsbeleid te komen;
- gaat het erom dat Hilversummers die zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben;
- vindt investeringen in wijken niet meer dan reparaties van bezuinigingen;
- stelt dat indicatieloos werken veel risico's kent zoals het uit beeld raken van mensen die ondersteuning nodig hebben, eenzamen die nog eenzamer worden en het verslechteren van de positie van cliënten, omdat er geen mogelijkheid meer is tot het maken van bezwaar; daarnaast zijn veel hulpvragen niet geschikt voor indicatieloos werken; niet iedereen krijgt toegang met indicatieloos werken;
- heeft bezwaar tegen substitutie, zuiniger werken; een vorm van bezuiniging;
- vindt het van de zotte om huishoudelijk werk door vrijwilligers te laten doen, een vorm van verdringing;
- spreekt in Hilversum van woningnood voor modale en lage inkomens en vindt het dan niet te verkroppen dat woningen boven winkels leegstaan of worden gebruikt waarvoor ze niet bedoeld zijn;
- vraagt om inzet van instrumenten zoals een leegstands- en doelgroepenverordening;

- ziet de lagere prijs van parkeervergunningen als een kadootje voor autobezitters;
- vraagt waarom is overgegaan tot halvering van de parkeertarieven en vraagt of die maatregel in te trekken is;
- verwacht van het college aangepaste ambities voor de meerjarenraming;
- vindt de plannen voor met name modern cultureel erfgoed mooi en informeert naar de plannen voor de televisietoren.

De VVD:

- maakt zich zorgen over het verslechterde financiële beleid, met name bij het sociale beleid;
- roept de wethouder op met voorstellen te komen hoe het financiële beeld te verbeteren is;
- is benieuwd hoe het college kijkt naar ziekenhuis Tergooi als werkgever en het afstoten van het ziekenhuispand in Blaricum;
- informeert in hoeverre een ondernemersbroedplaats is meegenomen in de begroting;
- vindt het verplaatsen van de bibliotheek naar de Kerkbrink belangrijk om meer traffic in het centrum te creëren en informeert of er een plan daarvoor komt;
- informeert naar concrete stappen wat betreft huisvesting van een hogeschool of universiteit in Hilversum;
- stelt voor een kpi over veiligheid in de begroting op te nemen;
- vraagt om duidelijkheid over de stijging van de zorgkosten in de afgelopen twee jaar teneinde de Begroting 2019 beter te kunnen inschatten;
- ziet de zorgbaten dalen met € 500.000,- vanwege het niet innen van Wmo-eigen bijdragen en vraagt een reactie van de wethouder daarop;
- vraagt of is rekening gehouden met stijgende personeelszorgkosten in 2019;
- ondersteunt het uitgangspunt van de transformatie van zorg naar welzijn en vraagt of de kreet 'een ons welzijn die een kilo zorg scheelt' wel opgaat; de pilot heeft in 2018 € 400.000,- meer gekost dan begroot; de fractie vraagt hoe de berekening van € 1,5 miljoen minder zorgkosten tot stand is gekomen;
- is het niet eens met het betoog van de PvdA dat mensen geen beroep meer kunnen doen op geïndiceerde zorg; de **PvdA** heeft dat niet gezegd, maar wel dat er risico's zitten aan indicatieloos werken, omdat mensen niet meer onder de open einderegeling kunnen vallen;
- vraagt hoe welzijnskosten worden bijgestuurd als de transformatie tegenvalt;
- wil weten wanneer de raad hoort of de uitstroom van 25% bij de BUIG waargemaakt wordt;
- wil weten waaraan het bedrag van € 10,4 miljoen voor samenkracht en burgerparticipatie wordt besteed, welke doelen worden nagestreefd en of daarin ook welzijnskosten zijn verwerkt die samenhangen met de transformatie van zorg naar welzijn;
- vraagt inzicht en controle om grote tegenvallers te voorkomen;
- wil de top 20 veiligheidslocaties terugvinden in de begroting;
- wil een toelichting op de GAD;
- vraagt of de openingstijden van de sluis 't Hemeltje te synchroniseren zijn met andere sluizen
- ondersteunt aandacht voor de operatie Steenbreek;
- wil zonnepanelen ook niet laten meetellen in het beschermde stads- en dorpsgezicht en het Woz-beleid laten zoals dat is;
- stelt voor op de semantiek te letten wat betreft de sociale huurvoorraad (in of exclusief woningvoorraad particulieren).

De SP:

- raadt aan goed te kijken of de gemeente zoveel geld moet uitgeven, gezien het ontstane tekort;
- is geen voorstander van het uitgeven van € 800.000,- aan citymarketing en is van mening dat dat minder kan;
- roept op te kijken naar het Stationsplein en de weg niet om de markt heen te leggen, zodat de reserve Stationsgebied niet nodig is, waardoor de begroting wat meer in balans komt;
- heeft het gevoel te veel in te steken op grote projecten en wil daarmee conservatiever omgaan en meer geld besteden aan zorg en welzijn;
- beveelt het creëren van meer sociale huurwoningen aan en is voor behoud van middeldure huurwoningen; een plan van aanpak daarvoor staat de fractie voor;

- werkt graag mee aan de doelgroepenverordening voorgesteld door de PvdA;
- ziet graag een visie op de verdeling van de woon- en werklocaties;
- zou graag een starterslening ingevoerd zien;
- wil een algemene asbestinventarisatie;
- wijst op het verlopen van het convenant vrachtverkeer in 2017 en vraagt de wethouder dat punt in de regio aan te kaarten;
- ziet de regiodeal niet in de begroting vermeld staan waarin wordt gezegd € 7 miljoen klaar te hebben liggen om te investeren;
- zou graag zien het te gaan hebben over de regionale duurzaamheidsstrategie;
- wil weten hoe burgerparticipatie wordt vergroot;
- informeert naar de beeldvormende sessie over onderwijshuisvesting en hoe men kan weten dat het begrote bedrag voldoende is;
- informeert naar beschikbare capaciteit in ziekenhuizen in geval van rampen;
- wil het actuele ziekenhuisrampenopvangplan, het GGZ-rampenopvangplan en andere relevante documenten ontvangen;
- ziet graag een evaluatie van het onderwijskansenbeleid opgenomen in de kaderdiscussie over het minimabeleid;
- vindt extra investeren in zorg prima en vraagt hoe het college zal zorgen dat de afhandeltermijn bij Wmo- en inkomensvoorzieningaanvragen omlaag gaat;
- ziet graag met spoed de uitwerking van motie M 18-52 uit juli 2018 over wachtlijsten in de GGZ tegemoet; de fractie ziet graag daarvan een spoedige terugkoppeling;
- wil investeren in arbeidsmatige dagbesteding, omdat WESPP is omgevallen en 'Koffie om de hoek' ermee stopt;
- ziet wijkopbouwwerkers met kleine contracten en wil in elke wijk voldoende uren van dat werk en jongerenwerk laten zijn;
- ziet veel vragen op het gebied van toegankelijkheid en heeft eerder gepleit voor een projectmanager inclusie;
- zou graag zien het lhbt-beleid beter aan te vliegen;
- vindt het ongelofelijk dat het MKB niet in de begroting staat, dat meer verdient; kondigt een motie of amendement daarover aan;
- vindt meer geld steken in citymarketing belachelijk; eerst moeten zaken op orde zijn;
- is van mening dat de ambities over de werkende stad mager zijn en ziet plannen daarvoor de komende jaren tegemoet, zoals over het investeren van € 25 miljoen in de zorgeconomie, het arbeidsmarktbelevingsplan en de gesprekken over de Tomin; de fractie wil weten wanneer het college deze zaken met de commissie bespreekt;
- stelt voor in Hilversum de sollicitatieplicht voor 60+'ers af te schaffen op voorwaarde dat ze een maatschappelijke bijdrage leveren;
- wil een kaderstellende discussie over minimabeleid.

GroenLinks:

- stelt dat bij de Wmo in 2017 geen sprake was van een tekort; op zijn vroegst kan men pas na tien jaar iets zeggen over de effecten van het verschuiven van zorg naar welzijn;
- bevreemdt de afwijking van de overschrijding op de Wmo ten opzichte van de regio en wil die laten uitzoeken;
- heeft zorg over de extra € 2 miljoen voor zorg in 2019 die afloopt, en waarover niet is aangegeven hoe die afbouw te realiseren is;
- heeft ook zorgen over indicatieloos werken; de gemeente heeft grip op noch inhoud noch financiën; de Rekenkamer zou men kunnen vragen om dat inzicht te krijgen;
- blijkt een verschil tussen het geraamde budget voor 2019 en wat nodig is voor buurtwerk; de fractie wil de beschikking daarover aan Versa bespreken in de aanstaande commissievergadering;
- mist de leefstijlinterventies in de begroting, zoals op roken, overgewicht en alcoholgebruik;
- ontvangt graag een stand van zaken twee jaar na vaststellen van het volksgezondheidsbeleid;
- wil meer werken aan het geven van het goede voorbeeld op het gebied van roken, gewicht en alcohol;

- vraagt om de asbaktegel voor het gemeentehuis per 1 januari 2019 te verwijderen en samen met de GGD een beeldvormende sessie te organiseren om in gesprek te komen met huisartsen om bewoners te ondersteunen bij het wijzigen van hun leefstijl; GroenLinks wil weten wat de gemeente daaraan kan bijdragen
- kijkt reikhalzend uit naar het energietransitieplan en het plan voor aardgasloze wijken; informatie- en kennisdeling zijn daarbij essentieel; het **CDA**, de **SP** en de **PvdA** zouden daarom meer concreet willen zien wat de maatregelen zijn; **GroenLinks** heeft alle vertrouwen dat die plannen er komen;
- kondigt een motie aan over het inrichten van een energieduurzaamheidscafé om kennis te bundelen; de **PvdA** vraagt waarom GroenLinks dan tegen haar motie heeft gestemd om deel te nemen aan Kennisplatform 31; **GroenLinks** zal het waarom van die tegenstem nagaan in de schorsing bij de dinerpauze;
- wil de sociale huurvoorraad op peil laten komen, wat terug te zien moet zijn in de regionale woonvisie;
- wil bij het onderhoud de circulariteit meenemen;

De ChristenUnie:

- ziet de langlopende schulden in 2022 oplopen tot € 222,9 miljoen en vraagt waarom het college ervoor kiest meer langlopende leningen aan te gaan in plaats van lasten bij de burgers neer te leggen, zodat de burger de kosten van de investeringen beter snapt;
- is teleurgesteld over het antwoord op haar vraag over de rioolheffing, waardoor voor het rioolplan uit de spaarpot van de kinderen geplukt lijkt te worden; beter had gekozen kunnen worden voor een slanker bestuursorgaan met minder wethouders en geen kadootje te geven aan houders van parkeervergunningen;
- vraagt of er een nieuw of aangepast gemeentelijk rioleringsplan komt;
- is voor een goedkopere variant voor het Stationsgebied en schrikt van de financiële consequenties van de septembercirculaire;
- is blij met het verdwijnen van de sterprogramma's wat het geheel overzichtelijker maakt;
- wil meer regie op ontwikkelaars, ook bij de Spoorzone;
- ziet geen plan voor de omgang met regenwater;
- heeft ook gehoord voor de Wmo minder te begroten dan de gemeente van het Rijk krijgt;
- kan de controlerende een kaderstellende rol nu niet goed uitvoeren;
- wil graag een goede monitoring van effectiviteit en de kosten van de substitutie van zorg naar de wijken en tekent aan dat niet alles te meten is;
- maakt zich zorgen over flexibele arbeidscontracten en inhuur bij het sociaal domein; die zijn volgens haar slecht voor een effectieve en lokale samenwerking en ook kostenverhogend; Hilversum is er op het gebied van effectiviteit en efficiency nog lang niet;
- vraagt wat het resultaat over een half jaar moet zijn van de manager sociaal domein;
- vraagt of de techniek van het evenementenplatform ook in te zetten is voor het sociale platform, dat een enorme boost kan geven aan ontmoeten en verbinding: minder professionele hulp en daardoor verdient een dergelijk platform zich terug;
- erkent dat de raad zo vroeg mogelijk moet worden betrokken bij ideeën over het minimabeleid;
- vindt de post Jeugd GGZ veel te hoog en vraagt welke invloed het college op huisartsen heeft die indicaties geven voor jeugdzorg en aanvragen doen voor vve-indicatie; ook vraagt de fractie wat het college huisartsen wil vragen op het gebied van preventie en vroegsignalering; ook wil de fractie weten wat het college wil doen aan zorgsubstitutie op het gebied van jeugd, oftewel preventie;
- vraagt aandacht voor preventie bij jonge ouders;
- stelt een extra kpi voor bij preventie;
- verwacht meer aanvragen door mensen met hoge inkomens vanwege de daling van de eigen bijdragen;
- beveelt aan meer te vertrouwen op de praktijk van mensen bij schuldhelpverlening die urgent is en men zich niet kan veroorloven daarvoor nog veel beleidsplannen te schrijven; **Hart voor**

Hilversum steunt de ChristenUnie wat betreft het pleidooi voor het verhogen van het bouwtempo.

Leefbaar Hilversum:

- wijst op onvoldoende fietsparkeerplekken, omdat overal fietsen dubbel geparkeerd staan;
- pleit al twaalf jaar voor extra fietsparkeerplaatsen in het centrum, bij het Station en de Kerkbrink, op of onder het maaiveld;
- wijst op het mogelijke gebruik van het V&D-gebouw voor fietsparkeerplaatsen;
- is benieuwd naar de beloofde fietstunnel bij het HOV-plan en vraagt of daar budget voor is;
- is niet blij met lagere parkeertarieven, gezien de dekking daarvoor;
- ziet het positieve resultaat bij Anna's Hoeve dubbel geboekt;
- stelt dat er miljoenen extra nodig zijn om zorg in Hilversum beter geregeld te krijgen en de wachtlijsten weg te werken;
- wijst erop dat zeven wethouders de Hilversumse belastingbetaler heel wat kosten;
- herinnert aan het in 2015 aangenomen amendement over de struikelstenen, waarvan er slechts 250 geleverd konden worden en zij vraagt waar de overige 500 stenen blijven;
- herinnert aan de belofte van wethouder Voorink om de bus van de Kerkbrink te halen, wat nog niet is gebeurd;
- stelt dat een aantal wijken niet voldoende ruimte heeft voor het plaatsen van vier kliko's in achtertuinen, waardoor ze in de voortuin terechtkomen, wat straatvervuiling is; zij zou graag een andere manier van afvalscheiding zien, bijvoorbeeld via afvalscheidingsstations, waarbij de vervuiler betaalt;
- maakt zich zorgen om het Sociaal Plein;
- is benieuwd naar het energietransitieplan en informeert naar de duurzaamheidsplannen en de beschikbare ambtelijke capaciteit daarvoor;
- vraagt aandacht voor de motie 'Red de bij' met bewustwording van het bestuivingsprobleem die op 14 november a.s. in de raadsvergadering zal worden ingediend.

Schorsing (18.37 – 19.45 uur).

Het voorzitterschap wordt overgedragen aan mevrouw B. Verweij.

Wethouder Walters-Vos:

- heeft in hoofdlijnen het coalitieakkoord vertaald in de begroting; investeringen zijn mogelijk door het prudente begrotingsbeleid van de afgelopen jaren;
- laat weten dat de reserves de afgelopen jaren met 22% zijn gestegen en de septembercirculaire daarop een tegenvaller is, maar het niet zo erg is als de krant schrijft;
- merkt op dat na de begrotingsvaststelling het college verder gaat met het opvangen van de tekorten en kondigt daartoe voorstellen aan;
- kondigt de eerste tussentijdse rapportage in mei/juni aan met een beeld van het opvangen van tekorten; de commissie en raad bespreken de tussentijdse rapportage;
- stelt voor aanvullende prestatie-indicatoren aan de begroting toe te voegen;
- roept op zo concreet mogelijk te zijn over eventueel ontbrekende prestatie-indicatoren en daarbij de daarover ingediende motie te hanteren; het **CDA** informeert naar de bijbehorende plannen; wethouder **Walters-Vos** verwijst daarvoor naar de beleidsplannen; de **PvdA** vraagt of naar aanleiding van indicatoren ook daadwerkelijk gemeten wordt; wethouder **Walters-Vos** neemt juist indicatoren waarvan het college weet waarvan ze gemeten worden; een aparte meting komt er niet;
- zegt toe voor de kadernota de prestatie-indicatoren per commissie in beeld te brengen in een commissievoorstel ter bespreking (18/162);
- heeft de overheadkosten meegenomen in het artikel 213a-onderzoek en weet dat die zich op het landelijk gemiddelde bevinden, zodat er geen aanleiding is om daarnaar verder onderzoek te doen;
- heeft naar aanleiding van de motie over prudent financieel beleid veel informatie naar de raad gestuurd; het BUIG-beleid vindt zij ook nog steeds prudent;

- stelt dat er wel nieuw beleid is, zoals de transformatie in het sociaal domein; het meerjarig beeld is niet zodanig dat er bezuinigingen nodig zijn;
- herinnert aan de gemaakte afspraken enkele jaren terug over het detailniveau van de begroting;
- kondigt het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan volgend jaar aan dat inhoudelijk van aard is; de financiële techniek nu staat daar los van; het afboeken van kapitaallasten staat los van de inhoud en haalt het college nu naar voren en kan los van het GRP gebeuren;
- zegt toe om een op de lasten van het huidige GRP gebaseerde langjarige analyse te maken van de manier waarop deze lasten volgens deze nieuwe systematiek gedekt worden; ze sluit daarbij aan bij de termijn van het huidige GRP tot en met 2034 (aflossing van schulden met de spaarvoorziening, verwerking van de resterende kapitaallasten, inzet van de egalisatievoorziening, ontwikkeling van de kostendekking in relatie tot het tarief **(T18/163)**;
- doet geen greep in de gelden van de kinderen, maar de huidige bewoners betalen nu meer ten gunste van hun kinderen;
- heeft geprobeerd de woonlasten onder het inflatieniveau te laten blijven, waarbij de afvalverwerkingskosten meer kostendekkend moeten worden;
- heeft het voordeel van de substitutie begroot op € 1,5 miljoen en heeft daarbij vorig jaar € 800.000,- niet gehaald vanwege opgelopen vertraging; met zorgpartijen is ingeschat dat het bedrag van € 1,5 miljoen realistisch is; in het begin van 2019 komt nog een transformatieplan, waarbij meer een onderbouwing te geven is; de **ChristenUnie** informeert naar een visie op substitutie en het monitoren daarvan; wethouder **Walters-Vos** reageert dat door indicatieloos werken meer direct wordt gehandeld op wat mensen nodig hebben, maar monitoring wel van belang is; het **CDA** denkt daarmee ook een nieuwe doelgroep aan te boren; wethouder **Walters-Vos** komt met het beleid meer in de wijken met meer kansen voor eenzaamheidsbestrijding; het **CDA** wil ook een actieplan met budget; wethouder **Walters-Vos** kan daarvan nu geen stand van zaken geven;
- vervolgt dat in de coalitieonderhandelingen geld vrij is gemaakt voor het goedkoper maken van parkeervergunningen; de **SP** bevreemdt het dat de parkeerboetes dan hoger worden en vraagt daarop een toelichting; wethouder **Walters-Vos** reageert dat het aantal boetes afneemt en wel handhaving capaciteit nodig is;
- legt uit dat een deel van de meerkosten van € 4 miljoen voor zorg te wijten is aan lagere eigen bijdrage voor een bedrag van € 500.000,-; vanwege het kabinetsbeleid is volgend jaar nog minder eigen bijdrage te verwachten, omdat eenieder maximaal € 17,50 per maand betaalt, wat nog eens € 500.000,- zal kosten; de VNG wil dat niet vanwege een te verwachten grote aanzuigende werking en het college sluit zich daarbij aan;
- heeft voor eigen en contractpersoneel een bedrag opgenomen voor loon- en prijsstijgingen;
- heeft de commissie een brief gezonden over asbestinventarisatie die plaatsvindt als een wet daarover is aangenomen;
- moet voor 1 maart het uitvoeringsplan voor lhbtI aanleveren; tegen andere vormen van discriminatie zijn er momenteel geen plannen en eerst gaat zij met het lhbtI-beleid aan de gang;
- laat weten dat Hilversum bij de G40 zit en gebruik kan maken van het kennisplatform 31;
- erkent dat de gemeentelijke schuld door het project Stationsgebied hoger zal worden, zodat goede uitgangspunten voor dat project nodig zijn; bij het begin van dat project moet de raad bepalen of de gemeente dat aankan; het **CDA** vraagt om een financiële optelsom van alle grote projecten in de komende jaren; de **ChristenUnie** pleit voor het zoveel mogelijk modulair uitvoeren van grote projecten en vraagt hoe de coalitie daar tegenover staat; wethouder **Walters-Vos** gaat dieper in op kengetallen bij het 213a-onderzoek die de Rekenkamercommissie behandelt;
- heeft in de begroting altijd vermeld welk geld meerjarig van het Rijk is gekregen voor de Wmo en ook wat de gemeente zelf denkt nodig te hebben; mensen krijgen ook wat ze nodig hebben.

Wethouder Jaeger:

- voorziet in het komende voorjaar een nieuwe marktverordening, met daarin de omgang met de marktlui en starechten; dat proces gebeurt samen met de markt; hij zegt in het voorjaar een

nieuwe verordening toe met een toelichting op wat dat voor gevolgen heeft op de uitvoering, opstelling van de markt e.d. **(T18/140)**;

- zegt toe de commissie voor eind 2018 te informeren over de ontsluiting via glasvezelkabel **(T18/141)**; naar Kerkelanden/Havenkwartier is onderzoek gedaan en daar was de businesscase niet haalbaar;
- merkt op dat de televisietoren, een modern monument, in particulier bezit is;
- verwacht in de komende weken een inhoudelijk plan over mogelijkheden rondom de Kerkbrink en zegt toe de raad voor eind 2018 te informeren over de ontwikkeling van het cultuurcluster Kerkbrink **(T18/142)**; partijen Beeld en Geluid, de bibliotheek, het museum, Achmea, de eigenaar van het postkantoor, het Grafisch Atelier, Synex en NH Gooi zijn daartoe aan zet; gezien moet worden of plannen passen binnen de mogelijkheden van de gemeente; voor het einde van het jaar zal hij de commissie daarover informeren; het **CDA** informeert of al zicht is op een businesscase en vraagt wanneer antwoord op haar schriftelijke vragen is voorzien; **Leefbaar Hilversum** voorziet zonder fietsparkeergarage geen plannen voor de Kerkbrink; de **SP** wil cultuur in de wijken zelf erbij betrekken; wethouder **Jaeger** beantwoordt de vragen van het CDA binnen twee weken **(T18/143)**; plannen moeten plaatsvinden binnen de begroting van € 75.000,- en binnen de begrotingen van de instellingen; er zijn geen financiële kaders gesteld en hij wil eerst het plan weten; de **PvdA** betreurt dat bewoners niet zijn betrokken en vindt dit project rondom de Kerkbrink juist een kans om 'Betrekt de omgeving' toe te passen; wethouder **Jaeger** laat weten dat Versa Welzijn is aangesloten met betrekking tot een wijkcentrum; de **PvdA** is het er niet mee eens om pas bewoners te betrekken als er al een plan is;
- vindt het aantrekken van hogescholen of een universiteit lastig en laat weten dat nu slechts kleine initiatieven plaatsvinden; waar mogelijk vormt het aantrekken van een school onderdeel van een regiodeal;
- wijst op een netwerk en ondernemerssteunpunt dat ook bedoeld is voor het MKB; bij het Havenkwartier en Kerkelanden onderneemt de gemeente initiatieven voor het MKB; de Stichting Centrum en Stichting Marketing hebben ook aandacht voor het MKB.

Wethouder **Kastje**:

- kondigt op 28 november een discussie over het woonprogramma aan en gemaakte opmerkingen over het onderwerp worden dan meegenomen, zoals over sneller bouwen, een plan van aanpak voor middenhuur en een leegstands- en doelgroepverordening; de **SP** raadt de Agendacommissie aan om daarvoor ruim tijd in te plannen en de middelen in de begroting vast te leggen voor de bespreking op 28 november over de woonopgaven;
- wil volgens het coalitieakkoord terug naar een woningvoorraad van corporaties naar 11.455 sociale huurwoningen (stand eind 2015); de nieuwbouwopgave is minimaal een derde sociale huur en de helft middeldure huurwoningen te realiseren (huursom € 710,- tot € 850,- per maand), die particulieren ook kunnen bouwen; de **VVD** wil de definitie en ambitie van de sociale woningvoorraad aanscherpen (huur tot € 710,- en koopwoningen tot € 210.000,-); dat zou leiden tot een sociale huurvoorraad van meer dan 17.000 woningen; de **PvdA** informeert naar ideeën in de Begroting 2019 om die ambities te realiseren; **Leefbaar Hilversum** informeert naar het nakomen van de verkiezingsbelofte van duizend woningen voor jongeren; wethouder **Kastje** gaat het om duizend een- of tweepersoons woningen en wil die vastleggen in de plannen; de verdeling van die duizend woningen over verschillende categorieën moet nog blijken;
- vindt het initiatief van Knarrenhof interessant en wil als gemeente daaraan meewerken na overleg met zijn collega Ruimtelijke Ordening;
- heeft geen sancties met betrekking tot prestatieafspraken voorzien, maar probeert ook andere afspraken dan over aantallen te maken, zoals over woonzorg;
- werkt mee aan aanpassing van ruimtelijke ordening daar waar nodig; **Hart voor Hilversum** heeft geluiden gehoord dat corporaties prestatieafspraken als opgelegd hebben ervaren in plaats van samenwerking;
- komt dit jaar een eerste schets tot uitwerking van het duurzaamheidsprogramma aan dat 19 december wordt besproken;

- laat weten dat het transitieplan ook het warmtetransitieplan omvat, wat hij in het vierde kwartaal verwacht toe te zenden; de ambitie is om Hilversum in 2040 aardgasloos te laten zijn;
- merkt op dat het duurzaamheidsfonds voor particulieren revolveert en t wordt aangevuld tot wat er nodig is naar aanleiding van aanvragen;
- brengt naar voren dat ambities zijn voorzien op het gebied van ambtelijke capaciteit voor duurzaamheid; 2 fte is net iets te weinig;
- is benieuwd naar de aangekondigde moties, zoals over zonnepanelen en het duurzaamheidscafé;
- wijst op de afspraak dat vanaf 2022 alle inkoop circulair en duurzaam aanbesteed wordt;
- kondigt een halfjaarlijkse rapportage over de GAD aan; in 2019 komt er een evaluatie van het project VANG; de **VVD** raadt aan de GAD mee te geven de burger te informeren over de effecten van gescheiden inzamelen; **Leefbaar Hilversum** informeert naar de mogelijkheid dat burgers in Oost en Noord hun afval brengen naar een afvalbrenstation in plaats van vier klike's in de tuin te plaatsen; wethouder **Kastje** overlegt nog met de GAD over het behoud van afvalinzamelcentra bij de winkelcentra;
- is benieuwd naar de motie van Leefbaar Hilversum over 'Red de bij'.

Wethouder **Pelsink**:

- heeft op 29 oktober contact gehad met de bestuursvoorzitter van Tergooi ziekenhuizen die voorziet de begroting te halen en stelt dat geen problemen te zijn voorzien dit jaar;
- merkt op dat het programma Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken voorziet in het informeren van de raad, wat in het tweede kwartaal van 2019 zal gebeuren; de **PvdA** vraagt hoe de wethouder dat wil doen; wethouder **Pelsink** vindt dat in overeenstemming met de commissie te bepalen door bijvoorbeeld het houden van interactieve bijeenkomsten met de zorgpartners op locatie in de wijken;
- merkt op dat het programma Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken wel in de begroting staat bij zorg, verbinden in de stad, samenkracht en burgerparticipatie;
- stelt dat huishoudelijke hulp via het Sociaal Plein ondersteund blijft en niet meegaat in de substitutie; vrijwillige huishulp is er wel; er kan echter geen sprake zijn van arbeidsverdringing; de **PvdA** stelt dat de zinsnede in de begroting daarover dan aan te passen is; wethouder **Pelsink** gaat daarnaar kijken en zegt toe het raadsvoorstel 'Ontmoeting en ondersteuning in de wijk' aan te passen en de betreffende zin op pagina 4 over vrijwillige huishulp/substitutie te schrappen (**T18/144**);
- stelt dat het Sociaal Plein voor iedereen een plek blijft waar men ondersteuning kan aanvragen; daarnaast zijn zorgprofessionals in de wijk aanwezig; **Leefbaar Hilversum** hoort ontevreden geluiden over het Sociaal Plein;
- deelt mee dat bij de jeugd GGZ een wachtlijstbeheerder wordt aangesteld die zich gaat bezig houden met het verkorten van de wachtlijst.
- bekijkt per wijk wat nodig is aan sociaal werk, maatschappelijk werk, opbouwwerk en kinderwerk; de samenwerking tussen welzijnsorganisaties en met name tussen Versa en MEE en zorgpartijen wordt vergroot; het is geen probleem om de subsidiebeschikking aan Versa op 28 november in de commissievergadering te bespreken (**T18/145**);
- heeft wat betreft substitutie van zorg een proef met 100 personen gedaan, waaruit bleek dat 70% van de ondersteuningsvragen direct en zonder indicatie door de zorgprofessionals in de wijk op te pakken zijn; in de commissievergadering van 28 november wil zij dit onderwerp meer in detail met de commissie delen, onder meer de onderbouwing van de begroting met substitutie (**T18/146**);
- stelt dat de € 1,5 miljoen besparing door substitutie op basis van een proef te realiseren is; **GroenLinks** wil zekerheid hebben dat het risico van het niet besparen van € 1,5 miljoen niet ten koste gaat van inwoners; wethouder **Pelsink** reageert dat de gemeente de zorgplicht heeft voor inwoners en dat die blijft doorgaan; de **PvdA** wil meer basis hebben op waarop de € 1,5 miljoen is gebaseerd; wethouder **Pelsink** kan die pas op 28 november geven; het **CDA** stelt voor dat de wethouder voor de begrotingsbehandeling een technische uitleg stuurt over het verwachte bedrag van € 1,5 miljoen met betrekking tot substitutie van zorg; wethouder

Pelsink verklaart zich daartoe bereid; de **PvdA** heeft daaraan geen behoefte, omdat de substitutie niet is onderbouwd met gegevens; in 2018 heeft de pilot € 500.000,- minder opgebracht dan beoogd; de **VVD** wijst erop dat dat komt door opstartproblemen en het op peil brengen van het welzijnsniveau; **GroenLinks** vraagt om realistisch te begroten, wat nu niet gebeurt; wethouder **Pelsink** zal de financiële kant met wethouder Financiën oppakken en de raad daarover informeren;

- wijst op bladzijde 24 van het programma Zorg, verbindende staat, waar eenzaamheid verwoord staat; aan de motie over eenzaamheid wordt nu uitvoering gegeven; het **CDA** vraagt of daarvoor geld beschikbaar is; wethouder **Pelsink** bevestigt dat;
- maakt met maatschappelijke partners Versa, Hilverzorg en MEE een gezamenlijk plan van aanpak op het gebied van vrijwilligersbeleid; dat is een toezegging die in het voorjaar 2019 wordt afgerond (**T18/147**);
- werkt in De Ontmoeting met maatschappelijke partners samen aan een aanpak rondom mantelzorgondersteuning, die o.a. een betere integrale aanpak van mantelzorger omvat, met inzet van de mantelzorgcoördinatoren;
- heeft een sluitende aanpak voor preventief jeugdbeleid voor 0- tot 21-jarigen in beeld, waarbij het kind en gezin zo goed mogelijk in beeld komt, zodat met preventieve maatregelen zwaardere zorg is te voorkomen. Dat gebeurt door het versterken van de ketensamenwerking met diverse partners, zoals Jeugd en Gezin en het onderwijs;
- vervolgt dat de jeugdconsulenten van het Sociaal Plein bij het Zorg en Advies Team van het onderwijs zitten; regionaal zijn er voldoende voorzieningen om specialistische jeugdhulp te bieden; daarnaast is er de personeelsgerichte aanpak voor overlastgevende jeugd; **GroenLinks** vraagt of het college ook vindt dat er in elke wijk jeugd- en jongerenwerk moet zijn; wethouder **Pelsink** vindt het iets dat niet in iedere wijk nodig is; er is voorrang nodig in wijken waarnaar daar veel vraag naar is; in elke wijk jeugd- en jongerenwerk heeft invloed op de begroting, hoeveel dat is kan zij niet zeggen;
- lijkt het een heel goede suggestie in het eerste kwartaal 2019 een beeldvormende sessie met de huisartsen te hebben over een gezonde levensstijl; zij overlegt graag met de regio over wat daar mogelijk is (**T18/148**); de **ChristenUnie** vraagt hoe de huisartsen worden bewogen minder snel te indiceren voor dure jeugdzorg; wethouder **Pelsink** vindt dat een goed aandachtspunt waarop wordt ingezet door maatschappelijk werk in te zetten bij de huisartsen; de **PvdA** vindt het te ver gaan dat het college zich gaat bemoeien met het doorverwijzen door huisartsen; zodra analyses nog niet gereed zijn moet men niet iemand daarvan de schuld geven; het **CDA** stelt dat het staand beleid is om huisartsen te betrekken bij welzijnsbeleid;
- wijst op ambities en doelstellingen over samenkracht en buurten; het college gaat verder met the right to challenge, wat echter niet in de begroting staat; de **SP** ziet graag een nota over de omgang met de right tot challenge en andere instrumenten; wethouder **Pelsink** verstrekt daarover begin 2019 een nota na de mogelijkheden daarvan te hebben uitgezocht; bij de informatie komt een inventarisatie van kansen of projecten waarbij the right tot challenge toe te passen is (**T18/149**); **D66** vraagt of € 100.000,- voor buurtwerk nog niet in de begroting is opgenomen; volgens wethouder **Pelsink** zit dat bedrag wel degelijk in de begroting; de buurtcyclus focust op burgerparticipatie met het onderdeel right to challenge; zij kijkt waar de mogelijkheden en kansen van right to challenge zich voordoen en die vormen en modaliteiten doet zij het eerste kwartaal 2019 toekomen;
- merkt op dat de Locali app en de Virtuelestad.nl intern wordt uitgerold en daarvan is het de bedoeling dat inwoners daarvan begin 2019 ook gebruik kunnen maken; met de app wil het college de digitale community creëren; met de Virtuele stad is voor iedereen de relevante kennis en informatie over Hilversum en de eigen buurt beschikbaar; zij stelt voor in het eerste kwartaal van 2019 een beeldvormende sessie aan te bieden om daarmee kennis te maken (**T18/150**); de **ChristenUnie** vindt dat veel te laat omdat Locali al bestaat en alles tot nog toe is mislukt;
- gaat in de aparte commissievergadering in op Wmo-afhandelingstermijnen;
- heeft geen concreet plan voor mantelzorg paraat, maar voorziet daar wel een en ander voor;

Wethouder **Wolthers**:

- deelt mee dat momenteel de uitvoeringstrajecten zijn gestart van het Lapersveld, Kerkelandenlaan en Den Uylplein en is ook bezig met de Kleine Spoorbomen; het jaar daarop wordt verdergegaan met de top 10 tot 15 verkeersonveilige punten;
- heeft met de burgemeester de handen ineen geslagen met betrekking tot het integraal veiligheidsplan; het **CDA** vraagt of extra middelen voor verkeersveiligheid in de begroting zijn vrijgemaakt; wethouders **Wolthers** zegt van niet, maar bezint zich daarop nog;
- deelt mee dat de gemeentesecretaris in mei een partner heeft gevonden om met de organisatie aan de gang te gaan met een ontwikkelvisie; daarover belooft zij voor de kadernota een informatieavond (**T18/151**);
- is met geld van de regio bezig met een marktwerkingsplan dat voor de kadernota terugkomt naar de commissie; daarna gaat het naar de regio wat leidt tot een definitieve versie (**T18/152**); een opmaat naar minus 25% arbeidsbeperkten aan de slag te helpen;
- heeft geen budget opgenomen voor een geluidsscherm A27; er wordt op dit moment overlegd met betrokken partijen en bewoners; bewoners zien mogelijkheden tot het plaatsen van een geluidsscherm; Rijkswaterstaat betaalt daaraan niets en de gemeente zet de beweging graag voort en zet capaciteit op onderzoek wat nodig is en wat de reële kosten daarvoor zijn; op basis van het neergelegde plaatje gaat zij opnieuw in onderhandeling;
- merkt op dat betaald parkeren uitbreidt, wat zij niet erg vindt; bewoners kunnen bij de gemeente vragen om parkeervergunningen en betaald parkeren;
- kan het convenant parkeren agenderen in de regio en komt daarop terug; zij doet de toezegging dat op te pakken richting regio (**T18/153**);
- kondigt volgende week twee beeldvormende sessies en aan over minimabeleid en onderwijshuisvesting;
- wil bezien waar men met onderwijskansenbeleid uitkomt aan de hand van de volgende week te voeren discussie;
- kondigt aan de tegel voor het gemeentehuis voor sigaretten voor 1 januari te verwijderen; het rookbeleid komt op 6 november ter sprake in de commissie Veiligheid, Gezondheid en Milieu;
- laat weten dat de interim-directeur Sociaal Domein een transformatieplan zal opleveren dat voor de kadernota het licht zal zien (**T18/154**);
- werkt met een vaste formatie en bij projecten en ziekte met inhuur;
- heeft nog iets te doen op de aanpak van schuldhulpverlening; een in het eerste kwartaal van 2019 op te leveren onderzoek is nu gaande wat veel zal opleveren; vervolgens volgt in het tweede kwartaal beleid; wanneer zij met de gemeenteraad spreekt weet zij nog niet en daarop komt zij nog terug (**T18/155**); wel wil zij de gemeenteraad zo snel mogelijk betrekken;
- deelt mee dat de fietstunnel gerealiseerd wordt als er daartoe ruimte is bij het HOV; onlangs heeft de Provinciale Statenfractie van de ChristenUnie een motie ter realisatie ingediend, die is aangehouden; op dit moment is niet voldoende budget;
- wil gaan voor fijnmazig openbaar vervoer en de gemeente kan daartoe input geven, maar de uiteindelijke concessie is aan de provincie; in een sessie komt zij terug bij de commissie om wensen op te nemen.

Wethouder **Scheepers**:

- komt met een tijdelijke invulling op de locatie van het GAK-gebouw met fietsenrekken (**T18/156**);
- komt op korte termijn met een plan om het acute probleem op te lossen (**T18/157**);
- wil snel starten met de fietsenkelder onder het stationsgebied die niet hoeft te wachten op het HOV; wel is hij druk daarover in gesprek met NS en ProRail
- is hard bezig met de uitvaartstichting om een verbeterslag op de drie begraafplaatsen te realiseren;
- memoreert dat in 2008 is besloten tot het aanleggen van fluisterasfalt op de buitenring, wat half zo lang meegaat als normaal asfalt, wat destijds niet in de begroting is opgenomen;
- vervangt de riolering wijk voor wijk en gaat dan met de buurt in gesprek over operatie Steenbreek;
- gaat na overleg met bewoners bomen om het marktplaatsplanten; het streven is om het in het huidige plantseizoen te realiseren dat tot circa maart loopt (**T18/158**);

- inventariseert de beelden in depot; geprobeerd wordt De Adelaar en Prometheus op korte termijn terug te plaatsen; indien daarvoor geld nodig is komt hij bij de raad terug; het **CDA** suggereert het beeld van een kinderpony op het terras van Meddens een paar meter op te schuiven; wethouder **Scheepers** zegt dat toe dat te onderzoeken (**T18/159**);
- heeft momenteel geen actie op het realiseren van de Dudok zuil;
- lijkt het relevant de sluis 't Hemeltje af te stemmen op de sluizen in de regio en gaat daarover in overleg; voor het vaarseizoen komt hij daarop bij de commissie terug (**T18/160**);
- gaat geen omgevingsmanager aanstellen; als het gaat om toegankelijkheid van de openbare ruimte is het uitgangspunt al dat de openbare ruimte voor iedereen toegankelijk moet zijn; bij de herontwikkeling van de Spoorzone en het Stationsgebied krijgt toegankelijkheid prioriteit en daarvoor zal geen aparte manager aangesteld worden;
- heeft altijd de intentie gehad om de fietskelder er te laten komen en daarmee is hij hard bezig; nog dit jaar komt hij daarop bij de commissie terug (**T18/161**); de hardware van het fietsparkeren heeft € 293.000,- gekost en het handhaven en communicatie € 115.000,- 7.26.30;
- heeft de raad over de dubbele boeking over het voordeel van Anna's Hoeve een brief gestuurd.

Burgemeester **Broertjes**:

- wil dicht op de bal blijven zitten wat betreft veiligheid, waartoe prioriteiten zijn geformuleerd; daarover zal op 21 november in een commissievergadering worden gesproken;
- gaat samen met wethouder Wolthers optrekken over verkeersveiligheid, vooral in de buurten en inclusief parkeergedrag;
- ziet goede kansen voor het bereiken van 18 wijkagenten aan het einde van het jaar;
- bedoelt met onderzoek naar cameratoezicht 'flexibel' cameratoezicht; belangrijk is in gesprek te blijven over het nut en de effectiviteit van cameratoezicht;
- vermeldt dat het UMC en het AMC systeemziekenhuizen zijn en Tergooi ook open blijft. In crisissituaties kunnen mensen opgevangen worden

Tweede termijn

De **VVD**:

- heeft geen moeite met het toevoegen van prestatie-indicatoren aan de begroting, maar lijkt het te veel gevraagd om de raad daarmee te laten komen en wil daarvoor wat meer tijd nemen;
- wil daarover in een commissievergadering in gesprek gaan; **D66**, de **SP**, het **CDA** en de **PvdA** sluiten zich daarbij aan.

D66:

- heeft gevraagd om de doorrekensystematiek van de riolering voor de raadsbehandeling en de ontwikkeling daarvan; de mogelijke gevolgen en risico's van de vrijval van kapitaallasten.

Wethouder **Walters-Vos**:

- hoopt dat de raad met amendementen iets over indicatoren aangeeft;
- daagt de raad uit met concrete amendementen te komen over indicatoren;
- is voorstandster van het in eerste en tweede kwartaal indicatoren per vakgebied in commissievergaderingen te behandelen en tevoren daarover na te denken; op www.waarstaatjegemeente.nl is al heel veel te vinden, evenals op www.financiengemeente.nl;
- zegt een wethoudersbrief over de doorrekensystematiek van de riolering toe, zo mogelijk voor de raadsbehandeling;
- zegt toe om een op de lasten van het huidige GRP gebaseerde langjarige analyse te maken van de manier waarop deze lasten volgens deze nieuwe systematiek gedekt worden; ze sluit daarbij aan bij de termijn van het huidige GRP tot en met 2034 (aflossing van schulden met de spaarvoorziening, verwerking van de resterende kapitaallasten, inzet van de egalisatievoorziening, ontwikkeling van de kostendekking in relatie tot het tarief (**T18/163**);
-

De **VVD**:

- vraagt aandacht voor de ongebonden sporter en wat de wethouder daarvoor zal doen.

Wethouder Voorink:

- wil bij de herontwikkeling van de Spoorzone bewegen en sport centraal stellen in de openbare ruimte; dat kan door slimmere inrichting van de openbare ruimte;
- wil bezien wat per buurt te doen is en waar kansen te liggen om mensen meer te laten bewegen (**T18/166**);
- zegt toe aandacht te besteden aan ongebonden sporters (**T18/165**)
- wil werk maken van het buurtgericht sportaanbod; het **CDA** moedigt de wethouder aan om buurtspelen te organiseren; wethouder **Voorink** zegt dat toe (**T18/164**).

De VVD:

- vraagt hoe het te maken transformatieplan zich verhoudt tot de snelheid bij transformatie en substitutie.

De SP:

- herinnert aan de motie over het terugdringen van wachttijden bij de GGZ en wil graag de toezegging van een spoedige terugkoppeling daarop in de commissievergadering;
- vraagt aandacht voor dagbesteding waarvoor voorzieningen verdwijnen; DAC-WESPP verdwijnt nu ook; de wethouder heeft niets gedaan om die locatie te behouden;
- vraagt wat is toegezegd met betrekking tot de huur van DAC-WESPP.

De PvdA:

- herinnert aan gedane toezeggingen uit de commissievergadering van 15 oktober 2018 over DAC-WESPP: in het eerste kwartaal van 2019 komt een plan van aanpak gebaseerd op een gedegen analyse waarin de laatste ontwikkelingen zijn meegenomen; het college zoekt een oplossing voor het op 31 oktober aflopende huurcontract en werken binnen een budgetruimte van € 200.000,-; het gaan om een herbestemming van het plan voor maatschappelijke doeleinden inclusief arbeidmatige dagbesteding al dan niet in samenhang met andere maatschappelijke functies; wethouder **Pelsink** wijst op de wethoudersbrief van 16 oktober, waarin zei zij dat zij doorging met het ingezette traject.
- is verbaasd door de wethoudersbrief, die iets anders zegt dan de gedane toezeggingen en verwacht daarom een ander antwoord;

Het CDA:

- wijst erop dat de wethouder de ruimte kreeg om zaken te regelen en wil de stand van zaken van de huidige cliënten weten.

De VVD:

- herinnert zich geen toezegging over een doorstart van arbeidmatige dagbesteding voor de doelgroep van DAC-WESPP op de huidige locatie; het **CDA** sluit zich daarbij aan en vraagt waarom de wethouder haar afweging heeft gemaakt, terwijl handelingsvrijheid is gegeven om het probleem te tackelen;

Wethouder Pelsink:

- antwoordt dat dat transformatieplan enorm zal helpen;
- gaat de motie over terugdringen van wachttijden bij de GGZ zo spoedig mogelijk uitvoeren; dat punt zal zij opnemen met de regio; als zij het punt met de regio heeft afgestemd hoort de commissie dat van haar;
- moet nog voor 15 cliënten van DAC-WESPP een plek zoeken waarvoor goede vooruitzichten zijn; er zijn goede vooruitzichten dat er voor hen aan het einde van november een plek is; ook zijn er gesprekken over de locatie.
- antwoordt dat DAC-WESPP sluit per 31 december 2018; voor de daar aanwezige mensen worden vervangende plekken gezocht; op de locatie zijn wel faciliteiten waarvoor misschien andere partijen zijn geïnteresseerd en dat wordt nu onderzocht;

- gaat door met het huidige traject van het sluiten van DAC-WESPP;
- deelt mee dat er geen urgentie op het pand is en tot 1 januari er tijd is om het uit te zoeken; **D66** erkent dat cliënten nu een plek hebben, maar zij hebben zorg en arbeidsmatige dagbesteding nodig; daarvoor is niet veel tijd en geld nodig zodat het snel geregeld is; de **PvdA** vraagt waarin dit voorstel zich onderscheidt van wat in de commissievergadering is afgesproken; nu wordt die afspraak opnieuw gemaakt waarmee men tijd verliest; het **CDA** lijkt het niet goed een alternatief plan te ontwikkelen; **D66** gaat het primair om een blijvende voorziening voor de groep van DAC-WESPP, ongeacht de locatie; de **SP** erkent dat er al een afspraak ligt die zij wil laten nakomen; volgens haar is er wel urgentie, omdat de huisbaas het pand wil doorverhuren; de wethouder moet er nu mee aan de slag wil men de locatie behouden; de **VVD** wil dat er een plan van aanpak komt voor de doelgroep en wil zich niet hechten aan een bepaald pand; het **CDA** stelt dat de raad financieel mandaat heeft gegeven in de commissievergadering; de **PvdA** memoreert dat de wethouder de tijd heeft gekregen om met een plan te komen zonder dat de zorg voor mensen in het gedrang komt; met de stelling dat de huur niet nodig zou zijn is zij het oneens.

Wethouder Pelsink:

- stelt dat de huur van het pand tot einde van het jaar loopt; het gaat naast het pand om de medewerkers, die zijn ontslagen; vanaf 1 januari bestaat DAC-WESPP niet meer;
- kan een voorstel naar het college doen en de commissie over de 15 overgeblevenen te informeren; er is nog tijd om hen te helpen.

Het CDA:

- begrijpt de complexiteit van de opgave, maar herinnert aan de motie waarin staat dat geen voorziening te sluiten zonder dat er een nieuwe is.

De PvdA:

- sluit zich daarbij aan en memoreert dat de commissie € 200.000,- beschikbaar heeft gesteld;
- verbaast het dat de wethouder die ruimte niet gebruikt.

De SP:

- lijkt het goed dat de wethouder met de huisbaas overlegt over het een halfjaar doorlopen van de huur en in het eerste kwartaal van 2019 te komen met passende alternatieven voor iedereen.

Wethouder Pelsink:

- wijst erop dat de GGZ de locatie sluit en niet de gemeente;
- werkt keihard aan een oplossing;
- weet dat er plekken zijn waar de mensen terecht kunnen;
- stelt dat de commissie geen € 200.000,- beschikbaar kan stellen.

GroenLinks:

- wijst op de unanieme commissie-uitspraak die door de raad ondersteund zou worden;
- heeft het over een basisvoorziening voor mensen met een psychiatrische geschiedenis;
- vraagt zich af of de wethouder in dezen de goede dingen heeft gedaan.

De VVD

- herinnert eraan dat zij en D66 in de commissievergadering van 15 oktober hebben gezegd dat er eerst een raadsvoorstel naar aanleiding van het sluiten van DAC-WESPP moet komen.

De SP:

- wijst erop dat de raad € 200.000,- in de begrotingsvergadering kan vastleggen, zodat de boel nog even kan blijven lopen;
- vraagt om de toezegging van de wethouder om zo snel mogelijk een gesprek te hebben met de eigenaar van de locatie van DAC-WESPP.

Wethouder **Pelsink**:

- vindt dat geen probleem (**T18/167**).

De **PvdA**:

- vraagt of de wethouder daarna aan de raad terugkoppelt of de huur al dan niet voort te zetten is, zodat duidelijk is of een amendement nog zin heeft.

Leefbaar Hilversum:

- meent dat verlenging van de huur van het pand geen zin heeft als de medewerkers ontslagen zijn.

GroenLinks:

- stelt voor dat de wethouder onderzoek gaat doen naar de basisvoorziening en hoeveel mensen daarop zijn aangewezen.

Wethouder **Pelsink**:

- bespreekt dat binnen het college waarna er een voorstel naar de raad komt (**T18/168**).

Het **CDA**:

- vraagt met de GGZ in gesprek te gaan om medewerkers een periode te detacheren; het gaat namelijk om het maken van een zorgvuldige afweging en een zorgvuldige omgang met de doelgroep;

D66:

- adviseert te zorgen dat mensen goed onderdak zijn, goede begeleiding hebben en een goede basisvoorziening in Hilversum.

Wethouder **Pelsink**:

- zet in op een passende plek;
- treedt niet in de positie van medewerkers;
- gaat in overleg treden met de huisbaas.

Het **CDA**:

- kondigt aan twee vragen over de Verordening parkeren schriftelijk te stellen.

De **VVD**:

- wil de top 10 verkeersonveilige plekken laten oppakken; wethouder **Wolthers** zegt dat toe.

De **SP**:

- wil een alternatief voorstel doen voor de marktgelden.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 00.50 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie van
De griffier,

De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

Mw. B. Verweij.
H.R. Jaarsma.